

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА»**

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ

Охорона державної, службової та особистої таємниці

ПРОГРАМА

**вибіркової навчальної дисципліни
підготовки бакалаврів**

спеціальності 081 Право

Івано-Франківськ

2019 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: кафедрою цивільного права навчально-наукового юридичного інституту ДВНЗ «Прикарпатського національного університету імені В.Стефаника»

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: к.ю.н., доц. О.Я. Кузьмич

Затверджено Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту

(протокол № 2 від 25 жовтня 2019 р.)

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Охорона державної, службової та особистої таємниці» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 081 Право.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є чинне законодавство України, юридична література, а також матеріали практики.

Міждисциплінарні зв'язки: «Охорона державної, службової та особистої таємниці» як навчальна дисципліна перебуває у безпосередньому зв'язку із такими навчальними дисциплінами як «Адміністративне право України», «Інформаційне право України», «Цивільне право України» тощо.

Програма навчальної дисципліни складається з одного змістовного модуля.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Охорона державної, службової та особистої таємниці» є отримання студентами загальнотеоретичних знань щодо особливостей охорони та захисту окремих видів таємниць, а також висвітлення основних проблем, які є характерними для законодавства у сфері охорони державної, службової та особистої таємниці.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Охорона державної, службової та особистої таємниці» є вивчення і засвоєння студентами історії виникнення та становлення інституту таємниці в Україні; законодавства України, яке стосується правового регулювання таємниці як правового режиму інформації з обмеженим доступом; юридичної природи окремих різновидів таємниць.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- діюче законодавство, яке стосується правового регулювання інституту таємниці;
- понятійний апарат курсу;
- елементи правового режиму таємниці;
- проблеми класифікації інформації з обмеженим доступом;
- особливості правової охорони державної, службової та особистої таємниці;
- правові гарантії забезпечення прав на таємницю;
- форми та способи захисту прав на таємницю;
- проблеми реалізації законодавства про охорону таємниці.

вміти :

- застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності;
- тлумачити законодавство;
- аналізувати й узагальнювати судову практику застосування законодавства України в сфері охорони та захисту державної, службової та особистої таємниці.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 години / 2 кредит ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

ТЕМА 1. ТАЄМНИЦЯ ЯК ОБ'ЄКТ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ

Загальна характеристика законодавства у сфері охорони та захисту таємниці. Поняття, види та ознаки інформації. Інформація з обмеженим доступом : поняття, ознаки, класифікація. Таємниця як режим інформації з обмеженим доступом. Проблеми співвідношення понять «охорона» та «захист» таємниці.

ТЕМА 2. ПРАВОВА ОХОРОНА ДЕРЖАВНОЇ ТАЄМНИЦІ

Поняття та юридична природа державної таємниці. Відомості, які належать до державної таємниці. Інформація, що не належить до державної таємниці. Державні експерти з питань таємниць, їх права та обов'язки. Порядок зарахування інформації до державної таємниці. Звід відомостей, що становлять державну таємницю. Допуск громадян до державної таємниці. Відмова у наданні допуску до державної таємниці. Відповідальність за порушення законодавства про охорону державної таємниці.

ТЕМА 3. ПРАВОВА ОХОРОНА СЛУЖБОВОЇ ТАЄМНИЦІ

Поняття та ознаки службової таємниці. Відомості, які становлять службову таємницю. Суб'єкти права на службову таємницю. Відповідальність за порушення законодавства про охорону службової таємниці.

ТЕМА 4. ПРАВОВИЙ РЕЖИМ КОМЕРЦІЙНОЇ ТАЄМНИЦІ

Історико-правові аспекти становлення правового режиму комерційної таємниці. Поняття та ознаки комерційної таємниці : а) поняття комерційної таємниці; б) комерційна таємниця і ноу-хау; в) ознаки комерційної таємниці. Відомості, які становлять комерційну таємницю. Суб'єкти права на комерційну таємницю. Поняття та зміст права на комерційну таємницю. Права та обов'язки власника комерційної таємниці. Виникнення та припинення прав на комерційну таємницю. Цивільно-правова охорона та захист права на комерційну таємницю.

ТЕМА 5. ТАЄМНИЦЯ ПРИВАТНОГО ЖИТТЯ ЯК ОБ'ЄКТ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ. ІНШІ ВИДИ ТАЄМНИЦЬ

Поняття та юридична природа таємниці приватного життя. Інші види таємниць. Правовий режим адвокатської таємниці. Правовий режим банківської таємниці. Правовий режим медичної таємниці. Правовий режим нотаріальної таємниці. Правовий режим таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції. Правовий режим таємниці усиновлення (удочеріння).

ТЕМА 6. ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ТАЄМНИЦЬ ОСОБИСТОГО ЖИТТЯ ЛЮДИНИ

Поняття захисту таємниць особистого життя людини. Судовий захист таємниць особистого життя людини. Позасудовий захист таємниць особистого життя людини.

3. Рекомендована література

1. Василюк В. Я., Климчик С. О. Інформаційна безпека держави: Курс лекцій. – К.: КНТ, Видавничий дім «Скіф», 2008. – 136 с.
2. Марущак А. І. Інформаційне право України : Підручник. – К.: Дакар, 2011. – 456 с.
3. Суслowa С. И. Тайна в праве России : цивилистический аспект: дисс...канд. юрид. наук: 12.00.03. – Иркутск, 2003.
4. Ботовкін О.В., Шлапаченко В.М., Ворожко В.П., Пашков А.С. Історія охорони державної таємниці в Україні: монографія / Національна академія служби безпеки України. Інститут захисту інформації з обмеженим доступом. — К. : Науково-видавничий відділ Національної академії СБУ, 2008. — 155 с.
5. Василюк В.Я., Климчик С.О. Інформаційна безпека держави: Курс лекцій. – К.: КНТ, Видавничий дім «Скіф», 2008. – 136 с.
6. Зачепило В.С., Байдаков В.С. Правові основи захисту інформації. Конспект лекцій. – Львів, 2005 р.
7. Кулініч О.О. Інформація з обмеженим доступом як об'єкт цивільних прав: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Ольга Олексіївна Кулініч. - Київ, 2006. – 200 с.
8. Марущак А. І. Правові основи захисту інформації з обмеженим доступом. – К., 2007. – 209 с.
9. Носік Ю. В. Право на комерційну таємницю в Україні: Монографія. – К.: КНТ, 2007. – 240 с.
10. Коробцова Н. В. Цивільно-правова охорона таємниць особистого життя людини / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. — Х. : ВД "ІНЖЕК", 2005. — 152 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

залік

5. Засоби діагностики успішності навчання. З метою діагностики успішності студентів використовуються :

- а) усне опитування студентів на семінарських заняттях;
- б) опитування у вигляді письмових тестів;
- в) тематичні письмові самостійні роботи;
- г) підсумкове опитування студентів по тематиці змістових модулів;
- д) підсумкова контрольна робота.